

Vladimir Trapara*

*Institute of International Politics and Economics,
Belgrade, Republic of Serbia*

REVOLUTIONIZING U.S. FOREIGN POLICY: THE CASE OF TRUMP'S APPROACH TOWARD VENEZUELA**

(Translation in *Extenso*)

Abstract

A limited U.S. military operation against Venezuela in January 2026, which resulted in the arrest of Venezuelan President Nicolás Maduro, sparked considerable debate among observers regarding the factors that led the second administration of Donald Trump to cross the threshold into direct military confrontation with the Chavista regime in Caracas. This paper argues that the decision was neither accidental nor opportunistic, but rather formed part of a broader grand strategy that prioritizes the Western Hemisphere as the primary region of U.S. interest – one in which Washington seeks to reassert its hegemony. This approach contrasts with the policies of previous administrations, which emphasized pursuing global hegemony while largely taking U.S. dominance in the Western Hemisphere for granted, thereby tolerating some dissent among regional actors. In the case of Venezuela, oil

* E-mail address: vtrapara@diplomacy.bg.ac.rs; ORCID: 0000-0001-9975-6446.

** The paper presents findings of a study developed as a part of the research project "Serbia and challenges in International Relations in 2026", financed by the Ministry of Science, Technological Development and Innovation of the Republic of Serbia and conducted by the Institute of International Politics and Economics, Belgrade, during the year 2026.

interdependence had long acted as a constraint on escalation, with Washington resorting to more radical measures only opportunistically – typically when the Chavista regime appeared particularly vulnerable. Trump’s strategic shift, as articulated in his National Security Strategy, placed the recent intervention within a more coherent regional policy framework. The paper concludes that Trump’s approach toward Venezuela illustrates that the most visible and consistent outcomes of his broader attempt to revolutionize U.S. foreign policy are to be found in the Western Hemisphere.

Keywords: The United States of America, Donald Trump, Venezuela, Nicolás Maduro, Western Hemisphere, grand strategy.

INTRODUCTION: TRUMP VS. VENEZUELA, ROUND TWO

On the early morning of January 3, 2026 – the 36th anniversary of the capture of Panama’s dictator Manuel Noriega by invading U.S. forces – a dozen helicopters from the 160th Special Operations Aviation Regiment, carrying Delta Force soldiers, entered Venezuelan airspace, supported by U.S. Air Force jets and bombers. The target of operation “Absolute Resolve” was the presidential residence in Caracas, and Venezuelan President Nicolás Maduro and his wife, Cilia Flores. After neutralizing their Venezuelan and Cuban security, American commandos succeeded in capturing and arresting the couple, who were subsequently flown to New York City to stand trial in a U.S. court on charges of “narcoterrorism”. Justifying the operation, U.S. President Donald Trump stated the United States “will run the country until we can do a safe, proper and judicious transition”, since “we can’t take a chance that someone else takes over Venezuela who doesn’t have the interests of Venezuelans in mind”, adding that major U.S. oil companies would enter Venezuela to restore its oil infrastructure (Reuters 2026). However, he left the Venezuelan regime formally intact, with Maduro’s vice president, Delcy Rodríguez, assuming power, in the expectation of her cooperative stance toward Washington on matters of U.S. interest. “We just received from our new friend and partner, Venezuela, more

than 80 million barrels of oil”, Trump later declared in his State of the Union address (Associated Press 2026).

In his first term, amid the 2019 Venezuelan presidential crisis, Trump had already approached the brink of military intervention but ultimately backed off. His successor, Joseph Biden, returned to a more conventional U.S. policy toward the Venezuelan Chavista regime, one that has been largely characterized, since its establishment in 1998, by restraint and the avoidance of decisive measures aimed at removing Venezuelan leaders from power. This paper argues that the more hawkish approach of Trump 2.0 to Venezuela, culminating in Maduro’s arrest, was neither accidental nor merely opportunistic. Rather, it is part of his broader foreign policy strategy, which prioritizes the Western Hemisphere as the region where the United States must reassert its hegemony after decades of taking it for granted. The remainder of the paper proceeds as follows. First, it examines the standard post-Cold War U.S. approach to regional hegemony, often marked by opportunism and selective engagement. It then analyses the innovations introduced by Trump, as reflected in his latest National Security Strategy. The subsequent section reviews recent U.S.-Venezuela relations, culminating in the 2019 presidential crisis and its aftermath. Finally, the paper traces the evolution from Biden’s policy of appeasement toward Caracas in expectations of electoral change, to Trump’s shift to decisive action in disciplining a leading regional outlaw. The theoretical approach applied in the paper is neoclassical realism, with an emphasis on grand strategy. The paper presents a combination of a qualitative case study, historical analysis, and policy document analysis.

OPPORTUNISTIC REGIONAL HEGEMONY: THE LEGACY OF TRUMP’S PREDECESSORS

The United States is the hegemon of the Western Hemisphere. Since the Monroe Doctrine of the 1820s (and especially since Theodore Roosevelt’s “corollary” to it), Washington has viewed the rest of the American continent as its strategic backyard, seeking to limit the influence of external powers and secure its own predominance. There is broad consensus within the U.S. foreign policy establishment and

the academic community that hegemony over the Western Hemisphere constitutes a core national interest. Even the most vocal critics of American global hegemony rarely challenge this premise in the Americas. Already, classical realist Hans J. Morgenthau, drawing on the Federalists, identified three fundamental U.S. interests: securing a dominant position in the Western Hemisphere; maintaining the balance of power in Europe; and maintaining the balance of power in Asia (Morgenthau 1952, 4–6). Among contemporary scholars, offensive neorealist John J. Mearsheimer advocates Washington’s abandoning the pursuit of global hegemony – later termed “liberal hegemony” – in favour of grand strategy of “offshore balancing”. This approach would preserve U.S. hegemony in the Americas while preventing other powers from achieving regional hegemony in Europe, East Asia, and the Persian Gulf (Mearsheimer 2018). Another prominent realist, Stephen Walt, similarly endorses “offshore balancing” along comparable lines (Walt 2018). Barry R. Posen, for his part, rejects liberal hegemony in favour of the strategy of “restraint”, which likewise challenges U.S. global, but not regional hegemony (Posen 2014).

None of these authors criticizes American global hegemony primarily on moral grounds; rather, they regard it as unfeasible and therefore strategically unrealistic. According to Mearsheimer, the “stopping power of water” renders the sustained projection of power across the oceans inherently difficult (Mearsheimer 2001, 41–42). Posen devotes the entire chapter in his book to calculating the direct and indirect costs of liberal hegemony (Posen 2014, 24–68). By contrast, hegemonic policy within the Western Hemisphere is seen as both feasible and justified. Yet this is where a paradox emerges. Proponents of American global (liberal) hegemony, who have dominated U.S. foreign policy decision-making in the post-Cold War era, have often taken regional hegemony for granted. Accustomed to projecting power abroad, they have allowed themselves the luxury of not maintaining constant control over every part of their “home” region, particularly when doing so proves costly due to local resistance or the involvement of extra-hemispheric powers. As a result, the U.S. has frequently tolerated temporary disloyalty among regional actors, refraining from extreme measures against them to avoid exhausting resources needed

for broader strategic objectives – as illustrated by its decades-long policy toward Cuba. Washington has also demonstrated flexibility in the means it employs to secure regional alignment. For example, in the late 1980s, it shifted its approach in Latin America from supporting right-wing authoritarian regimes to facilitating their removal and promoting moderate democratic movements. Both the doctrine and practice of U.S. hegemony in the Western Hemisphere have thus been characterized by a degree of opportunism: an assertive pursuit of control when conditions are favourable, coupled with restraint, and even retrenchment when they are not. U.S. policy toward Venezuela before the recent events closely fits this pattern. Washington's opportunism, shaped in part by oil interdependence, restrained it from pursuing overly radical measures against the Chavista regime during periods of stability. Yet when the regime entered a phase of profound crisis, that same opportunism drove the U.S. toward escalating the conflict to the brink of military intervention – even at the cost of temporarily disrupting oil ties. Ultimately, the shift under Trump 2.0 – from opportunism to sustained assertiveness in the Western Hemisphere, combined with restraint elsewhere, led to crossing even that threshold.

TRUMP'S FOREIGN POLICY REVOLUTION: BACK TO THE WESTERN HEMISPHERE

Upon returning to the U.S. presidency in 2025, Donald Trump shocked the world with a series of statements targeting the Western Hemisphere. These ranged from proposing to rename the Gulf of Mexico as the American Gulf, to expressing intentions to annex Greenland and the Panama Canal (and even to incorporate Canada as the 51st U.S. state), announcing new tariffs on neighbouring countries, and reviving confrontational rhetoric toward the Venezuelan regime, which, as will be shown, became the clearest case in which he moved from words to deeds. These were not random rhetorical flourishes characteristic of Trump's first term, but rather signals of a more assertive policy toward the Western Hemisphere, embedded within a broader Trump 2.0 revolutionizing U.S. foreign policy away from the pursuit of global hegemony toward a more restrained grand strategy

– paradoxical as it may initially appear. In fact, the reassertion of hegemony in the Western Hemisphere is fully consistent with a more defensive global posture, one aimed not at imposing U.S. dominance worldwide, but at preventing rival powers from achieving hegemony in their own regions. This congruence between realist critiques of liberal hegemony and the practice of the new administration’s foreign policy is most clearly reflected in Trump’s recent National Security Strategy – NSS.

The document opens with an almost academic inquiry into the very meaning of “strategy”, criticizing previous editions for failing to define it adequately. It conceptualizes strategy as “a concrete, realistic plan that explains the essential connection between ends and means”, one that “must evaluate, sort, and prioritize”. Accordingly, the central focus of Trump’s NSS is “the protection of core national interests”, understood as “the purpose of foreign policy”. In contrast, “American strategies since the end of the Cold War... have not clearly defined what we want... and often have misjudged what we should want”. Within this framework, the document offers a clear rejection of the pursuit of global hegemony: “After the end of the Cold War, American foreign policy elites convinced themselves that permanent American domination of the entire world was in the best interest of our country. Yet the affairs of other countries are our concern only if their activities directly threaten our interest” (The White House 2025, 1). The NSS proceeds to define “overall” U.S. interests – such as survival of the U.S. as a sovereign republic, having the most powerful military, the strongest economy, and unrivalled soft power, American “spiritual and cultural health” – before specifying foreign policy interests, framed as “what do we want in and from the world” (The White House 2025, 3–4). In prioritizing among the world regions, the document closely mirrors the prescriptions of realist critics of liberal hegemony. A “reasonably stable and well-governed” Western Hemisphere, “free of hostile foreign incursion or ownerships of key assets”, with ensured U.S. “continued access to key strategic locations” is placed at the top of the hierarchy: “In other words, we will assert and enforce a ‘Trump Corollary’ to the Monroe Doctrine”. Other “United States’ core, vital national interests” include keeping the Indo-Pacific “free and open”, supporting allies

in “preserving the freedom and security” of Europe, and preventing “an adversarial power from dominating the Middle East, its oil and gas supplies... while avoiding the ‘forever wars’” (The White House 2025, 5).

The remainder of Trump’s NSS elaborates a series of principles that mark a clear break with the grand strategy of liberal hegemony in favour of a more restrained foreign policy. Notably, it explicitly endorses balance of power as the opposite of hegemonic logic: “As the United States rejects the ill-fated concept of global domination for itself, we must prevent the global, and in some cases even regional, domination of others”, but “without wasting blood and treasure to curtail the influence of all the world’s great and middle powers”, recognizing that “the outsized influence of larger, richer, and stronger nations is a timeless truth of international relations” (The White House 2025, 10). Applied to regions beyond the Western Hemisphere, this approach translates into a “focus on deterrence to prevent war in the Indo-Pacific”, particularly with regard to Taiwan, alongside “denying aggression anywhere in the First Island Chain”, and preventing any competitor from controlling the South China Sea; the pursuit of “strategic stability” with Russia¹ while encouraging European allies to restore their “civilizational self-confidence” as they “enjoy a significant hard power advantage over Russia by almost every measure, save nuclear weapons” and should therefore not regard it as an existential threat (with this goes “ending the perception, and preventing the reality, of NATO as a perpetually expanding alliance”) and a reorientation of Middle Eastern policy away from experimenting with forcing nations “into abandoning their traditions and historic forms of government” and “fruitless ‘nation-building’ wars” (The White House 2025, 19–29).

Finally, with respect to the Western Hemisphere, “Trump’s Corollary to the Monroe Doctrine” is more closely explained, stating that “after years of neglect, the United States will reassert and enforce the Monroe Doctrine to restore the American pre-eminence”,

¹ U.S.-Russian strategic stability is in line with “controlled confrontation”, an idea already employed during Trump’s first term, but also Biden administration (Proroković 2026, 30–32).

particularly by denying “non-Hemispheric competitors the ability to position forces or other threatening capabilities, or to own or control strategically vital assets”. The objectives in the Western Hemisphere are defined as “enlist and expand”. “Enlist” refers to mobilizing existing friends and partners to advance shared Hemispheric goals, such as migration control, counter-drug-trafficking efforts, or strengthening stability and security. “Expand” entails reaching out to other nations to encourage them to choose the U.S. “as their partner of first choice”, rather than aligning with Washington’s non-Hemispheric competitors: “The choice all countries should face is whether they want to live in an American-led world of sovereign countries and free economies or in a parallel one in which they are influenced by countries on the other side of the world” (The White House 2025, 15–19). In sum, the revolutionizing elements of Trump’s foreign policy relevant to this analysis, as articulated in his NSS, are twofold: first, a shift away from the pursuit of global hegemony toward a more restrained strategy centred on maintaining balances of power in vital non-Hemispheric regions – the Indo-Pacific, Europe, and the Middle East – thereby conserving resources; and second, a more assertive policy in the Western Hemisphere, aimed at consolidating regional hegemony by expanding alliances and limiting the influence of non-Hemispheric rivals. In this context, Trump’s approach toward Venezuela, once a close partner, now a deeply adversarial, oil-rich state, fits squarely within the broader logic of his foreign policy thinking.

THE UNITED STATES AND VENEZUELA, FROM UNLIMITED COOPERATION TO CONTAINED CONFLICT: THE OMNIPRESENCE OF THE OIL FACTOR

“Oil + Latin America = trouble” would be an apt formula for capturing the Venezuelan issue. The country possesses the largest proven oil reserves in the world – approximately 300 billion barrels (Gallegos 2016, 150). The discovery of oil and the beginning of its exploitation a century ago have remained, to this day, not only the foundation of the Venezuelan economy, but also the core component

of national identity, as well a defining factor in its relationship with the United States (Salas 2015, 1, 4–5, 61–62, 67–68; Kovalik 2019, 33–34). Once Venezuelans recognized the benefits of administering the oil industry on their own, the country effectively became a petro-state, one in which the entire society grew accustomed to spending enormous amounts of unearned fortune extracted from the land (Salas 2015, 78; Gallegos 2016, 21–22, 75–76, 170). Being a petro-state in the Latin American context carried two major implications. First, the Latin American mentality of “anarchist individualism” hindered the efficient management of oil wealth, leading to patterns of overspending and underinvestment (Gallegos 2016, 112–113). Second, the country’s proximity to the powerful United States ensured the Venezuelan oil would remain a special point of interest to the Western Hemisphere’s hegemon. During the Cold War, Venezuela established a very close partnership with the United States, grounded in oil interdependence. Unlike in some other cases in Latin America, this relationship was not primarily exploitative. Under the umbrella of U.S. hegemony, Venezuela was able to use its oil revenues to raise the living standards of its society, develop advanced healthcare and education, maintain low fuel prices, construct the most advanced infrastructure in Latin America, and, since 1958, consolidate a stable two-party democratic system (Naím and Toro 2018, 126–127; Salas 2015, 91–96). Furthermore, during the presidencies of Rómulo Betancourt (1959–1964) and Carlos Andrés Pérez (1974–1979), Venezuela pursued an especially active foreign policy (Mijares 2015, 76–77; Salas 2015, 97–103; Gallegos 2016, 77, 83; Corrales and Romero 2013, 18–19, 119). Washington, for its part, tended to disregard minor political disagreements with Caracas to preserve a stable oil trade, viewing Venezuela as one of its most loyal regional allies.

The situation began to deteriorate rapidly with the decline in oil prices during the 1980s. Venezuela’s previously highest national per capita income in Latin America masked one of the highest inequality rates in the population. Once this income contracted, the burden fell disproportionately on the poorest segments of society, particularly following the introduction of International Monetary Fund – IMF designed neoliberal measures (Salas 2015, 106–107, 118).

In 1989, Pérez was re-elected president after campaigning against such measures, only to fall short on his promises once in office. The sharp increase in public transport prices triggered mass protests in the poorer suburbs of Caracas, prompting the authorities to respond violently, resulting in several hundred deaths in what became known as the “Caracazo massacre”. This generated deep disillusionment of Venezuelans with the country’s political and economic system (Kovalik 2019, 39–41, 53–54; Salas 2015, 110–120; Gallegos 2016, 88–90). The political consequences were swift. In 1992, a failed coup attempt was launched by a leftist movement led by sublieutenant Hugo Chávez, who was subsequently arrested and spent two years in prison before being pardoned. Originally a member of a military unit tasked with suppressing internal unrest, he embraced leftist ideas, viewing the army as a potential vehicle of social transformation. He also cast himself as a continuer of the work of Simón Bolívar, envisioning the liberation of Venezuela – and the rest of Latin America – from U.S. dominance, as well as the emancipation of the poor from the higher classes (Kovalik 2019, 52–55, 58; Salas 2015, 122–128). What he failed to achieve through force, Chávez accomplished through legal political means, winning the 1998 presidential elections decisively by capitalizing on widespread dissatisfaction with the country’s economic and political conditions (Salas 2015, 125–135). The Chavista era in Venezuela – renamed the Bolivarian Republic – thus began, characterized by radical changes in its social, economic, and political systems, as well as a fundamentally altered relationship with Washington.

How and why did the United States allow Venezuela to suddenly shift from being one of its most loyal and valuable regional partners to a major regional challenger? First, despite their close ties, Venezuela and the United States differed significantly in their domestic structures and foreign policy priorities. Washington failed to recognize in time the potential for profound socio-political change in Venezuela once declining oil revenues made social inequalities unsustainable. Furthermore, the end of the Cold War fostered a degree of complacency in U.S. policy toward the Western Hemisphere (Ciccarilo 2016, 25–28). Venezuela proved particularly conducive to the rise of a new leftist political project due to several factors: the element of surprise stemming

from U.S. mistaken assumptions of continued Venezuelan loyalty; Venezuelans' widespread nostalgia for the relative prosperity of the 1970s; the existence of a democratic system that permitted political mobilization without systematic repression of the far left; and the strength and social prestige of the army as an institution (Salas 2015, 9; Corrales and Romero 2013, 124).

In his effort to radically transform Venezuela, Chávez relied on the same flawed model as his predecessors – overspending on oil revenues rather than recognizing that dependence on oil was a problem, not a solution. However, he was lucky – during his rule, global oil prices had another dramatic surge, from ten dollars per barrel in 1998 to 133 dollars in 2008 (Mijares 2015, 77). As a result, Chavismo did deliver tangible social outcomes, particularly through expansive social programs targeting the poorest segments and through agrarian reform. Poverty declined from 49% to 25%, while extreme poverty fell from 21% to 7% (Kovalik 2019, 58–62; Salas 2015, 192–200; Gallegos 2016, 93). At the same time, however, despite the adoption in 1999 of one of the world's most progressive constitutions – expanding the rights of women and indigenous populations and introducing new institutions of participative democracy – the political system in practice moved toward increasing autocracy. Checks and balances were gradually eroded, the army was drawn to the service of the ruling party, and the Supreme Court was packed with loyalists (Salas 2015, 136–139, 167–168; Corrales and Romero 2013, 132–134). The state-owned oil company (Petróleos de Venezuela, S.A. – PDVSA), along with most of the economy, was likewise placed under the control of party cadre, which contributed to declining efficiency and paved the way for later economic catastrophe (Naím and Toro 2018, 130; Corrales and Romero 2013, 79, 135–137; Gallegos 2016, 39–40, 94–99, 153).

Of particular relevance here is Chávez's use of oil revenues to sustain not merely an active, but hyperactive foreign policy, guided by three key objectives that were fundamentally at odds with U.S. interests: asserting Venezuela's sovereignty and international status; promoting socialist ideology beyond Venezuelan borders to reshape the ideological orientation of the states in the region; and fostering Latin American integration as a means of reducing dependence on U.S. hegemony and

securing a more autonomous position within an emerging multipolar world order (Romero and Mijares 2016, 182; Mijares 2017, 209–210; Corrales and Romero 2013, 174–175). Although this policy also involved cultivating ties with major global U.S. rivals (Russia, China, “rogue” states like Iran), its primary vector remained regional. Chávez made extensive use of oil revenues as an instrument of what has been termed the “diplomacy of social power”, directing financial and diplomatic support to ideologically similar governments and movements across Latin America. Cuba was the principal beneficiary, receiving subsidized Venezuelan oil in exchange for its qualified military, intelligence, education, and especially healthcare workforce (Corrales and Romero 2013, 17, 26–27, 34–36, 171). Venezuelan support was crucial to the emergence of the “pink tide” – a wave of leftist political leaders and movements critical of U.S. hegemony – and to the rise to power of these leaders and movements in many countries of the region. These included Daniel Ortega in Nicaragua, Evo Morales in Bolivia, Rafael Correa in Ecuador, and Fernando Lugo in Paraguay. Caracas also provided support to Manuel Zelaya in Honduras, the Kirchners in Argentina, Lula da Silva and Dilma Rousseff in Brazil, among other leaders who swept over Latin America in the early twenty-first century (Corrales and Romero 2013, 24–25; Salas 2015, 144). In parallel, Venezuela promoted several alternative frameworks of regional integration, including ALBA (Bolivarian alliance for the people of our America), Petrocaribe (ALBA’s economic component), UNASUR (Union of South American nations), and CELAC (Community of Latin American and Caribbean states) (Romero and Mijares 2016, 180; Mijares 2015, 78–79; Corrales and Romero 2013, 24, 27; Kovalik 2019, 55–56; Salas 2015, 145–146, 151).

Although the United States did not like to see a radical socialist and anti-American leader appearing in its “backyard”, initially it mostly ignored him, until Chávez emerged as its biggest post-Cold War Latin American challenge (Corrales and Romero 2013, 40–46). Signs of a more assertive U.S. approach appeared as early as 2002, when Washington supported conservative opposition protests against Chávez’s reforms to oil and agricultural laws. This culminated in tacit backing for a failed coup attempt, when segments of the military

briefly detained Chávez on Orchila Island, only for the U.S. to back off once his loyalists set him free and restored him to power (Salas 2015, 154–157; Kovalik 2019, 121–122; Mijares 2017, 210; Corrales and Romero 2013, 48–50). Later that same year, Venezuela faced renewed destabilization in the form of a U.S.-supported general PDVSA strike, but it also failed due to the regime’s loyalty among oil workers and Brazilian da Silva’s support for oil to Chávez. Finally, the opposition’s failure to impeach Chávez through the 2004 referendum further consolidated his power (Salas 2015, 158–162). After Chávez repelled this first series of domestic attacks, the U.S. shifted toward a strategy of external containment, strengthening its own regional integration frameworks, supporting removal of some of Chávez’s regional allies from power (like in Haiti and Honduras), and imposing sanctions on Caracas over its military cooperation with U.S. rivals and “rogue states” like Iran, but also over Venezuelan refusal to cooperate with Washington in its war against drug trade (Corrales and Romero 2013, 21–24, 29–31, 52–53, 166; Salas 2015, 143; Kovalik 2019, 132–142).

Nevertheless, the conflict never slipped out of control. On the contrary, since 2007, Washington adopted a more calibrated policy described as “speak quietly, sanction softly”, devised by the State Secretary deputy Thomas Shannon. This strategy involved ignoring Chávez’s rhetoric, downplaying the Venezuelan threat, applying moderate sanctions, and focusing on areas in which the two countries could cooperate (Corrales and Romero 2013, 56–57, 92–98). During the first administration of Barack Obama, the tensions between the U.S. and Venezuela were largely contained. This can be explained by the same factor that had previously underpinned both cooperation and conflict in their relations – oil. Oil interdependence between the U.S. and Venezuela survived throughout Chávez’s rule. Neither decently successful Venezuelan efforts to diversify its oil exports (particularly toward China) nor Washington’s reliance on Middle Eastern supplies could beat geographical proximity of the two countries, in addition to the unique technology that PDVSA-owned U.S. company CITGO possessed for refining extraordinarily thick Venezuelan oil (Romero and Mijares 2016, 182–183; Mijares 2015, 78; Corrales and Romero 2013, 66–72). Thus, oil interdependence proved to be a stabilizing constraint

on U.S.–Venezuelan relations. However, Chávez’s death from cancer in 2013, after he had hand-picked the foreign minister Nicolás Maduro as his successor, soon combined with a series of adverse international developments, would alter the trajectory of the relationship and bring an end to this uneasy coexistence.

THE 2019 PRESIDENTIAL CRISIS AND ITS CONSEQUENCES

Less than a year after Chávez’s death, the Ukrainian crisis erupted, contributing to a sharp decline in global oil prices and triggering one of the worst economic crises in Venezuela’s history. The country’s GDP (Gross Domestic Product) was soon cut in half, while poverty rose to levels exceeding those that had prevailed when Chávez first came to power. These developments were accompanied by a record-high inflation, shortages of basic consumer goods, and difficulties in the functioning of the healthcare system and the electrical grid (Naím nad Toro 2018, 134–135; Gallegos 2016, 47, 51–52, 99). Maduro, one of the most ideologically hardline members within Chávez’s administration, often described as “Cuban man”, was confirmed as president in the elections he won very narrowly – by just 1.5 percentage points over Henrique Capriles (Salas 2015, 207–210). Lacking Chávez’s charisma, he soon faced authority problems, particularly within the military, which he sought to resolve by stuffing them with cadres sent by the Cuban secret service (Mijares 2015, 80; Naím and Toro 2018, 127). In the years that followed, the centralization of power and the intensification of authoritarian tendencies in Venezuela further intensified. First violent opposition protests against the regime erupted already after Maduro’s election and reemerged in 2014, resulting in dozens of casualties and the arrest of several prominent opposition leaders, including Leopoldo López, María Corina Machado, and Antonio Ledezma (Kovalik 2019, 78; Salas 2015, 213–214; Briceño-Ruiz 2019, 185). In 2015, the opposition won a two-thirds majority in the National Assembly elections. In response, Maduro completely sidelined this body through a series of unconstitutional measures, prompting renewed protests that again resulted in fatalities

(Briceño-Ruiz 2019, 186; Antonopoulos and Cottle 2018, 50–52, 61). To contain unrest, Maduro initiated negotiations with the opposition in the Dominican Republic. After their failure, he called early presidential elections in 2018, which he won decisively (68%) amid a widespread boycott of opposition candidates. The legitimacy of these elections was subsequently rejected by around fifty countries (Antonopoulos and Cottle 2018, 63–64; Briceño-Ruiz 2019, 186–187).

As the economic crisis deepened, accompanied by a massive refugee crisis (approximately three million people left Venezuela), a new wave of the regime's repression followed – particularly following a drone attack on Maduro in August. At the same time, large-scale protests intensified (Pantoulas and McCoy 2019, 397–402). The opposition eventually consolidated in January 2019, when the young attorney Juan Guaidó was elected president of the National Assembly and subsequently declared himself interim president, invoking the Venezuelan constitution (Pantoulas and McCoy 2019, 404; Briceño-Ruiz 2019, 180). Despite his declining domestic popularity, Maduro managed to survive in power following several months of the presidential crisis and a failed coup attempt in April 2019, largely due to the loyalty of the majority of Cuban-infiltrated military and the assistance of pro-Chavista irregular armed groups, known as “colectivos” (Briceño-Ruiz 2019, 188). But not before the crisis acquired a distinctly international dimension. In addition to the catastrophic economic and political situation in the country, the regional environment had become increasingly unfavorable to Maduro's continuation of Chávez's hyperactive foreign policy. During the 2010s, the “pink tide” gave way to a resurgence of right-wing and pro-Washington governments across Latin America, including in some of Venezuela's former allies, such as Bolivia and Ecuador, as well as in major regional powers like Brazil and Argentina (Kovalik 2019, 146–150). These shifting domestic and international conditions created a window for a renewed, more assertive U.S. approach toward Venezuela.

This shift unfolded gradually, during the second term of Obama and, more decisively, during the first term of Donald Trump. At the initiative of Senate “hawks”, most notably Marco Rubio, the Obama administration imposed sanctions on individuals from the Venezuelan

establishment in 2014, expanding them in 2015 after declaring Venezuela an “unusual and extraordinary threat to the national security and foreign policy of the United States” (Kovalik 2019, 154). The Trump administration not only continued but intensified this policy. Shortly after taking office, Trump met with Lilian Tintori, the spouse of imprisoned opposition leader Leopoldo López. In August 2017, he expanded sanctions, including limiting the Venezuelan government and PDVSA’s access to U.S. financial markets (Camilleri 2018, 189–192). That same month, twelve Latin American countries established the anti-Venezuelan Lima Group, while Trump and his Secretary of State, Rex Tillerson, publicly raised for the first time the possibility of military intervention (Pantoulas and McCoy 2019, 402; Camilleri 2018, 194–195). Throughout 2018, particularly after refusing to recognize Maduro’s re-election, the U.S. continued to pressure Caracas. Finally, in early 2019, after Trump and his Vice President Mike Pence signaled their support for Guaidó, Washington took the unprecedented step of imposing sanctions on PDVSA and enacting an oil embargo against Venezuela (Kovalik 2019, 159–160).

Nevertheless, this escalation ultimately proved to be another instance of opportunism in U.S. policy toward Venezuela. Despite repeated threats of military intervention, the Trump administration refrained from crossing that threshold and decided to allow Maduro to survive the crisis. Several factors may explain this restraint. First, the crisis exposed the fragility of Maduro’s regime, leading many observers to believe that its collapse was imminent even without direct military action. Diplomatic isolation – Guaidó was recognized as Venezuela’s legitimate president by more than 50 countries, including many Latin American countries – and economic (particularly oil) sanctions were regarded as potentially sufficient to bring about regime change in the next crisis. Or, as Secretary of State Mike Pompeo remarked: “No food. No medicines. No electricity now. The next is – no Maduro” (Kovalik 2019, 94, 164). Second, the role of extra-Hemispheric great powers, especially Russia, likely contributed to U.S. caution. Moscow had become Venezuela’s primary weapons supplier, which over time served as the foundation of expanded military cooperation between the two countries, including numerous visits of Russian military

planes and ships to Venezuela, as well as the joint military exercises (Romero and Mijares 2016, 184; Corrales and Romero 2013, 32–33). We can only guess whether particularly frequent landings of Russian planes in Venezuela during the peak of the crisis deterred Trump from the intervention. Finally, disagreements within the U.S. security establishment, along with resistance from Washington’s key Latin American partners – particularly after Trump administration senior officials invoked the Monroe Doctrine as one of justifications for potential intervention – may have further constrained policy options (Kovalik 2019, 33). Taken together, these factors (especially the third one) suggest that the Trump administration’s first-term approach to Venezuela remained largely within the bounds of opportunism (Trapara 2021a, 95–97; Trapara 2021b, 158–160). Another circle of waiting for favourable outcome in Venezuela, without resorting to decisive measures, would follow before Washington ultimately embraced a more fundamental shift in its strategy.

FROM BIDEN TO TRUMP 2.0: THE PATH TO AN (UN)EXPECTED OUTCOME

Upon taking office in 2021, the administration of Joseph Biden brought back the grand strategy of liberal hegemony, albeit with a note of tactical pragmatism (Trapara 2021c, 124–125) – once again deprioritized the Venezuelan issue within U.S. foreign policy. The Venezuelan presidential crisis formally came to an end in January 2023, when Guaidó’s term as president of the National Assembly and, with it, his claim to the interim presidency expired. In contrast to Trump’s hawkish approach, the Biden administration placed its hopes on the 2024 Venezuelan presidential elections, encouraging the opposition to unify and pursue a peaceful transition of power. Following renewed dialogue in Barbados, which produced an agreement between the opposition and the Maduro government on electoral conditions, Washington temporarily eased sanctions on the Venezuelan oil sector (Bryngel 2024, 54–55). However, this shift in U.S. policy failed to produce a meaningful change in Venezuela. The regime did not adhere to the terms of the agreement. Although María Corina Machado won

the opposition primaries, she was barred from running. However, her replacement as the unified opposition candidate, Edmundo González Urrutia, according to opposition-released tally sheets covering a large majority of polling stations, secured a decisive victory, reportedly around two-thirds of the votes. This outcome prompted the regime to take an unprecedented step, ordering the central electoral commission to falsify the results. Before 2024, the elections in the Chavista regime were neither free nor fair, given the uneven field between the government and the opposition, but they were never outrightly stolen. Maduro decided to retain a transparent and technologically very advanced system for counting votes, which made fraud at the polling station level very difficult. The logic behind this decision was: if I win, I would be able to rebuff the opposition's accusations of fraud; if I lose, the army would stand by me in cracking down on the protests after the post-election falsification of the results. It was the latter scenario that effectively materialized following the 2024 elections (Corrales and Kronick 2025). Maduro may have assumed that the U.S. would once again refrain from decisive action, but another change in the White House soon got him in for a rude awakening.

As soon as he returned to the office, Trump reinstated a more adversarial stance toward the regime in Caracas, yet this time as part of a broader strategy to reassert U.S. hegemony in the Western Hemisphere. The increased salience of Venezuela in U.S. foreign policy was signalled early on the appointment of Marco Rubio, a long-standing critic of Chavismo and a staunch supporter of the Venezuelan opposition, to the positions of Secretary of State and National Security Advisor. The primary justification in Trump's second term for increased pressure on Caracas shifted toward its alleged lack of cooperation in combating drug trafficking. Maduro was labelled as the head of a drug cartel, and Washington authorized strikes against Venezuelan vessels in the Caribbean suspected of transporting drugs to the U.S. soil. In late 2025, these measures were accompanied by a visible U.S. military buildup in the Caribbean. While many observers anticipated a full-scale military intervention aimed at regime change, Trump publicly denied such intentions and even engaged in direct phone communication with Maduro (Messari 2025). A fateful January

3 ultimately revealed Trump's design. Rather than pursuing a costly and potentially destabilizing full-scale intervention, the U.S. opted for a targeted operation aimed at removing the leader while leaving the broader regime structure intact. Conducted on the anniversary of the capture of Manuel Noriega, the operation carried clear symbolic weight. It sent a clear message not only to Venezuela but also to the broader international environment: the United States, under Trump's leadership, claims the Western Hemisphere as its own sphere of influence and is prepared to assert its authority decisively within it.

CONCLUSION: THE KING IS GONE, THE KINGDOM STANDS IN THE EMPEROR'S REALM

Although Trump pursued a hawkish policy toward Venezuela during his first presidential term, he ultimately refrained from military intervention. While plausible explanations for this restraint exist, such as persistence of oil interdependence between the two countries and the mysterious role of Russian planes, they can be subsumed under a broader argument: at that stage, Trump had not yet articulated a coherent grand strategy that would elevate the Western Hemisphere to the top priority, formally proclaim a Trump Corollary to the Monroe Doctrine, and thereby justify a more assertive posture toward Venezuela (Trapara 2017). Once such a strategy was formulated, the outcome was a move that symbolically reaffirmed U.S. hegemony in Latin America while leaving the Chavista regime formally in place, at least for the time being. Should the regime cease to cooperate, the U.S. President has already demonstrated both the willingness and the capability to act decisively. Moreover, Trump's signaling of readiness to assume responsibility for administering Venezuela's oil sector – through U.S. companies – marks a significant departure from his earlier reluctance to undertake such a measure (Bahar, Piccone, and Trinkunas 2018, 8).

In this context, it is worth considering whether Trump, only two months after the confrontation with Maduro, deviated from his newly articulated grand strategy by attacking Iran. Although this intervention (still ongoing at the time of writing) differs from the Venezuelan case in

most respects, one notable similarity stands out – the targeted removal of a top leader. In this instance, U.S. forces proved the same skill as in the Caracas operation, by eliminating Iranian Supreme Leader Ali Khamenei in a matter of hours (in this case by assassination). Intervention against Iran can be partially reconciled with Trump’s overall strategy, as it has been justified as a response to direct threats to U.S. interests and may also be interpreted as an effort to prevent adversarial powers, whether Iran itself as a regional power, or Russia and China as its major great power partners, from dominating the Middle East. However, it also partially constitutes an exception to the strategy. Iran and its regional influence had already been weakened in preceding years, including through earlier strikes on its nuclear infrastructure. Furthermore, the intervention has already exposed gas and oil routes Trump claims to protect at risk, while its possible escalation and threatening Iranian collapse after the regime change could lock the U.S. in a new nation-building “forever war” he seeks to avoid. Explanations for this exception can be found in the long-standing U.S. grudge against the Iranian regime (since the 1979–1980 hostage crisis) and the influence of the Israeli lobby. The broader conclusion, therefore, is that Trump’s attempt at revolutionizing U.S. foreign policy does not represent a linear process. While his approach in the Western Hemisphere displays a high degree of consistency, policies in other regions, particularly in the Middle East, continue to reflect a more complex interplay of change and continuity.

REFERENCES

- Antonopoulos, Paul, and Drew Cottle. 2018. “Venezuela’s 2017 Crisis: A Failed Bolivarian Experiment or a Legitimate Claim of US Imperialism?” *Critique* 46 (1): 49–64. DOI: 10.1080/03017605.2017.1412621.
- Associated Press*. 2026. “Read the complete transcript of Trump’s 2026 State of the Union.” *Associated Press*. February 25, 2026. <https://apnews.com/article/donald-trump-transcript-state-of-union-2026-cl3e2a07df999b464b733f4a6e84dbd4>.

- Bahar, Dany, Ted Piccone, and Harold Trinkunas. 2018. "Venezuela: A Path Out of Misery. Brookings." October 2018. <https://www.brookings.edu/research/venezuela-a-path-out-of-misery/>.
- Briceño-Ruiz, José. 2019. "The Crisis in Venezuela: A New Chapter, or the Final Chapter?" *Latin American Policy* 10 (1): 180–189. DOI: 10.1111/lamp.12165.
- Bryngel, Eskil. 2024. "A contemporary case study of U.S. – Venezuela relations." Master's thesis. Växjö: Linnaeus University.
- Camilleri, Michael J. 2018. "Evolution or Revolution? U.S. Policy on Venezuela from Obama to Trump." In *Venezuela: la multidimensionalidad de una crisis hemisférica*, eds. Thomas Legler, Andrei Serbin Pont, and Ornela Garelli-Rios, 189–205. Buenos Aires: Coordinadora Regional de Investigaciones Económicas y Sociales – CRIES.
- Ciccarilo, Simon Gaetano. 2016. "The Russia-Latin America Nexus: Realism in the 21st Century." *Review of International Studies* 25–45.
- Corrales, Javier, and Carlos Romero. 2013. *U.S.-Venezuela Relations since the 1990s: Coping with Midlevel Security Threats*. New York: Routledge. DOI: 10.4324/9780203800515.
- Corrales, Javier, and Dorothy Kronick. 2025. "How Maduro Stole Venezuela's Vote." *Journal of Democracy* 36 (1): 36–49. DOI: 10.1353/jod.2025.a947882.
- Gallegos, Raúl. 2016. *Crude Nation: How Oil Riches Ruined Venezuela*. Lincoln: Potomac Books, an imprint of the University of Nebraska Press.
- Kovalik, Dan. 2019. *The Plot to Overthrow Venezuela: How the US Is Orchestrating a Coup for Oil*. New York: Hot Books.
- Mearsheimer, John J. 2001. *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W. W. Norton & Company.
- Mearsheimer, John J. 2018. *The Great Delusion: Liberal Dreams and International Realities*. New Haven and London: Yale University Press.
- Messari, Nizar. 2025. "The United States and Venezuela: Beyond the Bilateral Dimension." *Policy Center for the New South*. December 19, 2025. <https://www.policycenter.ma/publications/united-states-and-venezuela-beyond-bilateral-dimension>.

- Mijares, Víctor M. 2015. "Venezuela's Post-Chavez Foreign Policy: Is There a Maduro Doctrine?" *America's Quarterly* 74–81.
- Mijares, Víctor M. 2017. "Soft Balancing the Titans: Venezuelan Foreign-Policy Strategy Toward the United States, China, and Russia." *Latin American Policy* 8 (2): 201–231. DOI: 10.1111/lamp.12128.
- Morgenthau, Hans J. 1952. "What Is the National Interest of the United States?" *Annals of the American Academy of Political and Social Science* 282 (1): 1–7. DOI: 10.1177/000271625228200102.
- Naím, Moisés, and Francisko Toro. 2018. "Venezuela's Suicide." *Foreign Affairs* 97 (6): 126–138.
- Pantoulas, Dimitris, and Jennifer McCoy. 2019. "Venezuela: An Unstable Equilibrium." *Revista de Ciencia Política* 39 (2): 391–408. DOI: 10.4067/S0718-090X2019000200391.
- Posen, Barry R. 2014. *Restraint: A New Foundation for U.S. Grand Strategy*. Ithaca, NY: Cornell University Press.
- Proroković, Dušan. 2026. "Russian-American Relations in Donald Trump's Second Term: Between Desires and Reality." *Politika nacionalne bezbednosti* 31 (1): 29–59. DOI: 10.5937/pnb31-64326.
- Reuters. 2026. "Trump says U.S. will run Venezuela after U.S. captures Maduro." *Reuters*. January 4, 2026. <https://www.reuters.com/world/americas/loud-noises-heard-venezuela-capital-southern-area-without-electricity-2026-01-03/>.
- Romero, Carlos A., and Víctor M. Mijares. 2016. "From Chavez to Maduro: Continuity and Change in Venezuelan Foreign Policy." *Contexto Internacional* 38 (1): 165–201. DOI: 10.1590/S0102-8529.2016380100005.
- Salas, Miguel Tinker. 2015. *Venezuela: What Everyone Needs to Know*. New York: Oxford University Press.
- The White House, National Security Strategy of the United States of America, November 2025, <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/12/2025-National-Security-Strategy.pdf>, Last accessed April 8, 2026.
- Trapara, Vladimir. 2017. "Does Trump Have a Grand Strategy?" *Review of International Affairs* 68 (1168): 56–70.

- Trapara, Vladimir. 2021a. „Problem Venezuele u spoljnoj politici Sjedinjenih Država.” *Politička misao* 58 (1): 78–102. DOI: 10.20901/pm.58.1.04.
- Trapara, Vladimir. 2021b. „Predsednička kriza u Venecueli: uzroci, akteri i perspektive.” *Srpska politička misao* 71 (1): 145–167. DOI: 10.22182/spm.7112021.7.
- Trapara, Vladimir. 2021c. “Biden’s Approach towards Russia: A ‘Reset Light’?” *The Policy of National Security* 21 (2): 115–137. DOI: 10.22182/pnb.2122021.6.
- Walt, Stephen M. 2018. *The Hell of Good Intentions: America’s Foreign Policy Elite and the Decline of U.S. Primacy*. New York and London: W.W. Norton and Company.

Владимир Трапара*

*Институт за међународну политику и привреду,
Београд, Република Србија*

РЕВОЛУЦИОНИСАЊЕ СПОЉНЕ ПОЛИТИКЕ САД: СЛУЧАЈ ТРАМПОВОГ ПРИСТУПА ВЕНЕЦУЕЛИ**

Резиме

Ограничена америчка војна операција против Венецуеле у јануару 2026, која је резултирала хапшењем венецуеланског председника Николаса Мадуре, отворила је велику дебату међу посматрачима у погледу чинилаца који су водили другу администрацију Доналда Трампа ка преласку линије директне војне конфронтације са чавистичким режимом у Каракасу. У овом раду тврди се да одлука о интервенцији није ни случајна, ни опортунистичка. Она представља део шире велике стратегије, која поставља западну хемисферу као приоритетно подручје америчког интереса, где би Вашингтон требало да потврди своју хегемонију. Раније администрације су нагласак стављале на тежњу ка глобалној хегемонији, док су регионалну узимале здраво за готово, услед чега су биле спремне да донекле толеришу непослушност регионалних актера. У случају Венецуеле, нафтна међузависност је дуго служила као брана ескалацији. Она је успостављена још у време када су САД и Венецуела били блиски партнери, а Каракас водио активну регионалну спољну политику која се углавном поклапала с интересима Вашингтона. Након доласка Уга Чавеза на власт 1998, Венецуела активну спољну политику, финансирану приходима од нафте, претвара у хиперактивну, али овога пута уперену против интереса САД. Ипак, Вашингтон је

* Имејл адреса: vtrapara@diplomacy.bg.ac.rs; ORCID: 0000-0001-9975-6446.

** Рад је настао у оквиру научноистраживачког пројекта „Србија и изазови у међународним односима 2026. године”, који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, а реализује Институт за међународну политику и привреду током 2026. године.

према чавистичком режиму поступао углавном опортунистички, избегавајући радикалније мере, осим у случајевима када би овај режим испољио одређене слабости. Такав случај претходни пут се догодио у председничкој кризи 2019, кад је прва администрација Доналда Трампа привремено прекинула нафтне везе са режимом Чавезовог наследника, Николаса Мадуре, те признала његовог опозиционог ривала, Хуана Гваиду, за легитимног председника, али се ипак уздржала од оружане интервенције. Администрација Џозефа Бајдена вратила се старој политици и ублажила санкције Венецуели, у неиспуњеном очекивању да ће Мадуро моћи да буде смењен на изборима. Док у свом првом мандату Трамп није имао кохерентну велику стратегију, у другом ће је имати, те ће њене основне елементе – потврду хегемоније на западног хемисфери, те уздржанију спољну политику у Европи, Индо-Пацифику и Блиском истоку – изнети у својој Стратегији националне безбедности. Ова стратегија стога је сместила интервенцију у Венецуели у кохерентни оквир регионалне политике. Закључак рада је да Трампов приступ Венецуели илуструје чињеницу да су највидљивији и најконзистентнији исходи његовог ширег настојања да револуционише спољну политику САД присутни на западној хемисфери (за разлику од нпр. Блиског истока, што показује случај Ирана).

Кључне речи: Сједињене Америчке Државе, Доналд Трамп, Венецуела, Николас Мадуро, западна хемисфера, велика стратегија.

* This paper was received on April 9, 2026, and accepted for publication at the Editorial Board meeting on May 12, 2026.

Владимир Трапара*

*Институт за међународну политику и привреду, Београд,
Република Србија*

РЕВОЛУЦИОНИСАЊЕ СПОЉНЕ ПОЛИТИКЕ САД: СЛУЧАЈ ТРАМПОВОГ ПРИСТУПА ВЕНЕЦУЕЛИ**

Сажетак

Ограничена војна операција САД против Венецуеле у јануару 2026, која је резултирала хапшењем венецуеланског председника Николаса Мадуре (*Nicolás Maduro*), изазвала је запажену дебату међу посматрачима у погледу чинилаца који су навели другу администрацију Доналда Трампа (*Donald Trump*) да пређе линију директне војне конфронтације са чавистичким режимом у Каракасу. У овом раду се тврди да одлука није била ни случајна, нити опортунистичка, већ је пре представљала део шире стратегије која даје приоритет западној хемисфери као региону од првенственог америчког интереса – оном у коме Вашингтон настоји да потврди своју хегемонију. Овај приступ је у супротности с политикама претходних администрација, које су нагласак стављале на тежњу глобалној хегемонији, док је доминација САД на западној хемисфери углавном узимана здраво за готово, услед чега је у некој мери толерисана непослушност регионалних актера. У случају Венецуеле, нафтна међузависност је дуго деловала као брана ескалацији, те је Вашингтон прибегавао

* Имејл адреса: vtrapara@diplomacy.bg.ac.rs; ORCID: 0000-0001-9975-6446.

** Рад је настао у оквиру истраживачког пројекта „Србија и изазови у међународним односима 2026. године”, који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, а реализује Институт за међународну политику и привреду током 2026. године.

радикалнијим мерама само опортунистички – типично, када би се указала конкретна рањивост чавистичког режима. Трампов стратешки заокрет, изнет у његовој Стратегији националне безбедности, ставља скорашњу интервенцију у кохерентнији оквир регионалне политике. Закључак рада је да Трампов приступ Венецуели илуструје да су највидљивији и најконзистентнији потези у оквиру његовог ширег настојања да револуционише спољну политику САД присутни на западној хемисфери.

Кључне речи: Сједињене Америчке Државе, Доналд Трамп, Венецуела, Николас Мадуро, западна хемисфера, велика стратегија.

УВОД: ТРАМП ПРОТИВ ВЕНЕЦУЕЛЕ, ДРУГА РУНДА

Рано изјутра трећег јануара 2026. – на 36. годишњицу заробљавања панамског диктатора Мануела Норијеге (*Manuel Noriega*) од стране америчких интервенционистичких снага – неколико хеликоптера 160. ваздушне регименте за специјалне операције са Делта Форс (*Delta Force*) војницима ушло је у ваздушни простор Венецуеле, уз подршку ловаца и бомбардера авијације САД. Мета операције „Апсолутна одлучност” била је председничка резиденција у Каракасу, односно венецуелански председник Николас Мадуро и његова супруга, Силија Флорес (*Cilia Flores*). Након неутрализације њиховог венецуеланског и кубанског обезбеђења, амерички командоси су успели да ухвате брачни пар, те да га пребаце у Њујорк да би им се судило пред америчким судом под оптужбом за „наркотероризам”. Правдајући операцију, амерички председник Доналд Трамп је изјавио да ће САД „да управљају земљом док не дође време за безбедну, одговарајућу и праведну транзицију”, јер „не можемо да ризикујемо да неко други, ко нема на уму интересе Венецуеланаца, преузме Венецуелу”, додавши да ће велике америчке нафтне компаније ући у Венецуелу да обнове њену нафтну инфраструктуру (Reuters 2026). Међутим, он је оставио венецуелански режим формално нетакнутим, с преносом власти на Мадурову потпредседницу Делси Родригез (*Delcy Rodriguez*), у очекивању њене сарадљивости с Вашингтоном по питањима

од интереса за САД. „Управо смо од нашег новог пријатеља и партнера, Венецуеле, добили више од 80 милиона барела нафте”, Трамп ће касније изјавити у својој Поруци о стању Уније (Associated Press 2026).

У свом првом мандату, у току венецуеланске председничке кризе 2019, Трамп се већ био приближио преласку границе ка војној интервенцији, али се напослетку повукао. Његов наследник, Џозеф Бајден (*Joseph Biden*), вратио се конвенционалнијој политици САД према венецуеланском чавистичком режиму од његовог успостављања 1998. претежно карактерисаној уздржаношћу и избегавањем одлучнијих мера у правцу уклањања венецуеланских лидера са власти. У овом раду се тврди да јастребовскији приступ Трампа 2.0 Венецуели, с врхунцем у Мадуровом хапшењу, није ни случајан, ни опортунистички. Уместо тога, он представља део његове шире спољнополитичке стратегије која даје приоритет западној хемисфери као региону у коме САД морају изнова да потврде своју хегемонију након што су је деценијама узимале здраво за готово. Остатак рада изгледа следеће. Прво, истражује се стандардни постхладноратовски приступ САД регионалној хегемонији, често обојен опортунизмом и селективним ангажовањем. Затим се анализирају иновације које је увео Трамп, што се види у његовој најновијој Стратегији националне безбедности. Наредни одељак оцењује скорашње односе САД и Венецуеле, с кулминацијом у председничкој кризи 2019. и њеном епилогу. Коначно, рад прати еволуцију од Бајденове политике попуштања Каракасу у очекивању изборне промене, до Трамповог преламања у корист одлучне акције дисциплиновања водећег регионалног одметника. Теоријски приступ примењен у раду је неокласични реализам, с нагласком на велику стратегију. Сам рад представља комбинацију квалитативне студије случаја, историјске анализе и анализе политичког документа.

ОПОРТУНИСТИЧКА РЕГИОНАЛНА ХЕГЕМОНИЈА: НАСЛЕЂЕ ТРАМПОВИХ ПРЕТХОДНИКА

САД су хегемон на западној хемисфери. Још од Монроове доктрине из 1820-их (а посебно након „додатка” Теодора Рузвелта (*Theodore Roosevelt*)), Вашингтон посматра остатак америчког

континента као своје стратешко двориште, настојећи да ограничи утицај спољних сила и осигура своју премоћ. Постоји широк консензус у оквиру америчког спољнополитичког естаблишмента и академске заједнице да хегемонија над западном хемисфером конституише средишњи национални интерес. Чак и најгласнији критичари америчког глобалног хегемонизма ретко изазивају ову премису у контексту двеју Америка. Већ је класични реалиста Ханс Моргентау (*Hans J. Morgenthau*), позивајући се на Федералисте, идентификовао три фундаментална америчка интереса: обезбеђење доминантне позиције на западној хемисфери; равнотежу снага у Европи; равнотежу снага у Азији (Morgenthau 1952, 4–6). Међу савременим истраживачима, офанзивни неореалиста Џон Миршајмер (*John J. Mearsheimer*) заговара напуштање тежње ка глобалној хегемонији – касније названој „либералном хегемонијом” – у корист велике стратегије „офшор уравнотеживања” (*offshore balancing*). Овај приступ би сачувао америчку хегемонију у Америкама, уједно спречавајући друге силе да остваре регионалну хегемонију у Европи, Источној Азији и Персијском заливу (Mearsheimer 2018). Други познати реалиста, Стивен Волт (*Stephen Walt*), на сличан начин подржава „офшор уравнотеживање” (Walt 2018). Бери Позен (*Barry R. Posen*), пак, одбацује либералну хегемонију у корист стратегије „уздржавања”, која такође критикује америчку глобалну, али не и регионалну хегемонију (Posen 2014).

Ниједан од ових аутора не критикује америчку глобалну хегемонију првенствено на моралној основи; они је пре посматрају као неизводљиву и тиме стратешки нереалну. Према Миршајмеру, „стопирајућа моћ воде” чини дуготрајнију пројекцију моћи преко океана инхерентно тешком (Mearsheimer 2001, 41–42). Позен посвећује читаво поглавље своје књиге рачунању директних и индиректних трошкова либералне хегемоније (Posen 2014, 24–68). Супротно томе, хегемонистичка политика у оквиру западне хемисфере се посматра и као изводљива и као оправдана. Но, овде наступа парадокс. Присталице америчке глобалне (либералне) хегемоније, који доминирају америчким спољнополитичким одлучивањем у постхладноратовској ери, често узимају регионалну хегемонију здраво за готово. Навикнути на пројектовање моћи споља, дозвољавају себи луксуз да не одржавају константну контролу над сваким делом свог „домаћег” региона, пре

свега кад је то скупо због локалног отпора или присуства ванхемисферних сила. Резултат је да САД често толеришу привремену непослушност регионалних актера, уздржавајући се од предузимања екстремних мера против њих, како не би исцрпили ресурсе потребне за шире стратешке циљеве – што илуструје вишедеценијска политика према Куби. Вашингтон такође демонстрира флексибилност у погледу средстава које користи за осигурање регионалних савезништава. На пример, у касним 1980-им променио је приступ у Латинској Америци од подршке десним ауторитарним режимима ка помагању њиховог уклањања и промовисању умерених демократских покрета. И доктрину и праксу хегемоније САД на западној хемисфери стога карактерише степен опортунизма: асертивна тежња за контролом кад су услови повољни, удружена с уздржавањем, или повлачењем када нису. Политика САД према Венецуели пре скорашњих догађаја добро се уклапа у овај образац. Опортунизам Вашингтона, делом обликован нафтом међузависношћу, обуздао га је од предузимања превише радикалних мера против чавистичког режима у току периода стабилности. Но, кад би режим ушао у фазу дубоке кризе, тај исти опортунизам би одвукао САД ка ескалацији сукоба до ивице војне интервенције – чак и по цену привременог кидања нафтних веза. Напокон, заокрет под Трампом 2.0 – од опортунизма до постојане асертивности на западној хемисфери, у комбинацији с уздржавањем другде одвела је ка преласку чак и те линије.

ТРАМПОВА СПОЉНОПОЛИТИЧКА РЕВОЛУЦИЈА: ПОВРАТАК ЗАПАДНОЈ ХЕМИСФЕРИ

По повратку на место председника 2025, Доналд Трамп је шокирао свет серијом изјава које су се тикале западне хемисфере. Оне су се кретале од предлагања преименовања Мексичког залива у Амерички залив, преко изражавања намере да се анектирају Гренланд и Панамски канал (чак и да се Канада припоји као 51. америчка држава), увођења нових царина суседним земљама, до обнављања конфронтационе реторике према венецуеланском режиму – што ће, како ћемо показати, постати најчистији случај у коме ће са речи прећи на дела. Ово није била насумична реторика карактеристична за Трампов први мандат, већ пре сигнал асертивније политике према западној хемисфери, укључене у шире

Трампово револуционисање спољне политике САД од тежње ка глобалној хегемонији ка уздржанијој великој стратегији – колико год то на први поглед парадоксално изгледало. Заправо, поновна потврда хегемоније на западној хемисфери је сасвим конзистентна с дефанзивнијим глобалним ставом, који не циља наметање америчке доминације широм света, већ спречавање ривалских сила да доминирају својим регионима. Овај склад између реалистичке критике либералне хегемоније и спољнополитичке праксе нове администрације се најјасније види у скорашњој Трамповој Стратегији националне безбедности (*National Security Strategy –NSS*).

Документ почиње готово академским разматрањем самог значења „стратегије”, уз критику ранијих издања због пропуштања да је одговарајуће дефинишу. Стратегија је концептуализована као „конкретни, реалистички план који објашњава суштинску везу између циљева и средстава”, ону која мора да евалуира, поређа и приоритизира”. Сходно томе, средишњи фокус Трампове Стратегије је „заштита кључних националних интереса”, схваћена као „сврха спољне политике”. Супротно томе, „америчке стратегије након краја Хладног рата... нису јасно дефинисале шта желимо... и често су лоше процењивале шта би требало да желимо”. У овом оквиру, документ јасно одбацује тежњу ка глобалној хегемонији: „Након краја Хладног рата, америчке спољнополитичке елите су убедили себе да је трајна америчка доминација целим светом била у најбољем интересу наше земље. Али послови других земаља су наша брига само уколико њихове активности директно прете нашим интересима” (The White House 2025, 1). Стратегија се наставља дефинисањем „укупних” америчких интереса – попут опстанка САД као суверене републике, имања најмоћније војске, најјаче економије и меке моћи без премца, америчког „духовног и културног здравља” пре него што прецизира спољнополитичке интересе, постављене као „оно што желимо у свету и од света” (The White House 2025, 3–4). Приоритизирајући светске регионе, документ блиско осликава препоруке реалистичких критичара либералне хегемоније. „Разумно стабилна и добро управљана” западна хемисфера, „слободна од непријатељских уплитања или власништва над кључним ресурсима”, уз осигуран амерички „стални приступ кључним стратешким локацијама” стављен је на врх хијерархије: „Другим речима, поставићемо и наметнути

‘Трампов додатак’ Монроовој доктрини”. Остали „средишњи, витални национални интереси САД” обухватају очување Индопацифика „слободним и отвореним”, подршку савезницима у „очувању слободе и безбедности Европе”, те спречавање „непријатељске силе да доминира Блиским истоком, његовим нафтним и гасним резервама... уз избегавање ‘вечитих ратова’” (The White House 2025, 5).

Остатак Трампове Стратегије елаборира серију начела која представљају јасан раскид са великом стратегијом либералне хегемоније у корист уздржаније спољне политике. Пре свега, експлицитно је усвојена равнотежа снага као супротност хегемонистичкој логици: „Док Сједињене Државе одбијају несрећни концепт глобалне доминације за себе, ми морамо да спречимо глобалну, или у неким случајевима чак и регионалну доминацију других”, али „без просипања крви и новца да би умањили утицај свих светских великих и средњих сила”, уз препознавање да је „натпросечни утицај већих, богатијих и јачих нација вечита истина међународних односа (The White House 2025, 10). Примењен на регионе изван западне хемисфере, овај приступ се претвара у „фокус на одвраћање да би се спречио рат у Индопацифику”, пре свега у погледу Тајвана, уз „спречавање агресије било где у Првом ланцу острва”, те контроле Јужног кинеског мора од стране било ког ривала; тежњу ка „стратешкој стабилности” с Русијом¹ уз храбрење европских савезника да поврате своје „цивилизацијско самопоуздање” јер „уживају значајну предност у тврдој моћи у односу на Русију према скоро свакој мери, сем нуклеарног оружја” и стога не би требало да је сматрају егзистенцијалном (уз ово иде „напуштање перцепције и спречавање стварности НАТО као савеза који се стално шири”) и удаљавање блискоисточне политике од експериментисања с присиљавањем нација „да напуштају своје традиције и историјске облике владавине” и „бесплодне ратове за ‘изградњу нација’” (The White House 2025, 19–29).

Напокон, у погледу западне хемисфере, „Трампов додатак Монроовој доктрини” је ближе објашњен, тврдњом да ће „након

¹ Стратешка стабилност Русије и САД је у равни „контролисане конфронтације”, идеје која је већ била примењена у току Трамповог првог мандата, али и за време Бајденове администрације (Proroković 2026, 30–32).

година занемаривања, Сједињене Државе поновно потврдити и наметнути Монроову доктрину да би обновиле америчку превласт”, пре свега ускраћивањем „ванхемисферним ривалима могућности да распореде снаге или друге претеће капацитете, или да поседују или контролишу стратешки виталне ресурсе”. Циљеви на западној хемисфери дефинисани су као „построји и прошири”. „Постројавање” се односи на мобилизацију постојећих пријатеља и партнера да спроводе заједничке хемисферне циљеве, попут контроле миграција, супротстављања трговини дрогом, или јачања стабилности и безбедности. „Проширење” подразумева охрабривање осталих нација да бирају САД „као партнера првог избора”, пре него да се сврставају с ванхемисферним такмацима Вашингтона: „Избор с којим све државе треба да се суоче је да ли желе да живе у свету суверених држава предвођеним Америком и слободним економијама, или у паралелном свету у коме су под утицајем држава са друге стране света” (The White House 2025, 15–19). Сумирано, револуционишући елементи Трампове спољне политике релевантни за ову анализу, према његовој Стратегији националне безбедности, су двоструки: прво, померање од тежње глобалној хегемонији ка уздржанијој стратегији са средиштем у одржавању равнотеже снага у виталним ванхемисферним регионима – Индопацифику, Европи и Блиском истоку – тиме и уштеда ресурса; друго, асертивнија политика на западној хемисфери, с циљем консолидације регионалне хегемоније ширењем савезништва и ограничавањем утицаја ванхемисферних ривала. У том контексту, Трампов приступ Венецуели некад блиском партнеру, а сада дубоко непријатељској нафтом богатом државом савршено се уклапа у ширу логику његовог спољнополитичког размишљања.

СЈЕДИЊЕНЕ ДРЖАВЕ И ВЕНЕЦУЕЛА, ОД НЕОГРАНИЧЕНЕ САРАДЊЕ ДО ОБУЗДАНОГ СУКОБА: СВЕПРИСУТНОСТ НАФТНОГ ЧИНИОЦА

„Нафта + Латинска Америка = невоља” била би одговарајућа формула венецуеланског питања. Ова земља поседује највеће доказане резерве нафте на свету – око 300 милијарди барела (Gallegos 2016, 150). Откриће нафте и почетак њене експлоатације

век уназад су до данас остали не само основа венецуеланске економије, већ и средишња компонента њеног националног идентитета, као и дефинишући чинилац њених односа са Сједињеним Државама (Salas 2015, 1, 4–5, 61–62, 67–68; Kovalik 2019, 33–34). Једном када су Венецуеланци открили користи од самосталног управљања нафтном индустријом, земља је ефективно постала петро-држава у којој је читаво друштво навикло на трошење огромних количина незарађеног богатства извађеног из земље (Salas 2015, 78; Gallegos 2016, 21–22, 75–76, 170). Бити петро-држава у латиноамеричком контексту носи две важне импликације. Прво, латиноамерички менталитет „анархистичког индивидуализма” отежава ефикасно управљање нафтним богатством, што води ка обрасцима претераног трошења и недовољног инвестирања (Gallegos 2016, 112–113). Друго, близина земље моћним Сједињеним Америчким Државама осигурала је да венецуеланска нафта остане посебна тачка интереса хегемона западне хемисфере. У току Хладног рата, Венецуела је успоставила веома блиско партнерство са САД, утемељено у нафтној међузависности. За разлику од неких других случајева у Латинској Америци, овај однос није био првенствено експлоататорски. Под кишобраном америчке хегемоније, Венецуела је била способна да употреби нафтне приходе да би подигла животни стандард становништва, развије напредну здравствену заштиту и образовање, одржи ниске цене горива, изгради најнапреднију инфраструктуру у Латинској Америци и, од 1958, консолидује стабилни двопартијски демократски систем (Naím and Toro 2018, 126–127; Salas 2015, 91–96). Уз то, за време председника Ромула Бетанкура (*Rómulo Betancourt*) (1959–1964) и Карлоса Андреса Переза (*Carlos Andrés Pérez*) (1974–1979), Венецуела је спроводила посебно активну спољну политику (Mijares 2015, 76–77; Salas 2015, 97–103; Gallegos 2016, 77, 83; Corrales and Romero 2013, 18–19, 119). Вашингтон је, са своје стране, настојао да игнорише мање значајна политичка неслагања с Каракасом како би сачувао стабилну трговину нафтом, посматрајући Венецуелу као једног од својих најлојалнијих регионалних савезника.

Ситуација је убрзано почела да се погоршава с падом цена нафте у току 1980-их. Дотад највећи доходак по глави становника у Латинској Америци који је Венецуела имала, прикрио је једну од највећих стопа неједнакости међу становништвом.

Чим се овај доходак смањио, терет је диспропорционално пао на најсиромашније сегменте друштва, пре свега након увођења неолибералних мера дизајнираних од Међународног монетарног фонда – ММФ (*International Monetary Fund – IMF*) (Salas 2015, 106–107, 118). Године 1989. Перез је реизабран за председника након кампање против тих мера, само да би изневерио обећања чим је ступио на дужност. Оштар скок цена јавног превоза био је окидач масовних протеста у сиромашнијим предграђима Каракаса, наведши власти да одговоре насилно, што је резултирало с неколико стотина смрти у ономе што је остало познато као „Караказо масакр” (*Caracazo massacre*). Ово је произвело дубоко разочарање Венецуеланаца политичким и економским системом земље (Kovalik 2019, 39–41, 53–54; Salas 2015, 110–120; Gallegos 2016, 88–90). Политичке последице биле су брзе. Године 1992. неуспели покушај пуча лансиран је од стране левичарског покрета предвођеног потпоручником Угом Чавезом, који ће накнадно бити ухапшен и провести две године у затвору пре него што ће бити помилован. Изворно припадник војне јединице задужене за сузбијање унутрашњих немира, он је пригрлио левичарске идеје, посматрајући војску као потенцијално оруђе друштвене трансформације. Такође је себе приказао као наследника рада Симона Боливара (*Simón Bolívar*), предвидевши ослобођење Венецуеле – и остатка Латинске Америке – од америчке доминације, као и ослобођење сиромашних од високих класа (Kovalik 2019, 52–55, 58; Salas 2015, 122–128). Оно што му није успело силом, Чавез је реализовао легалним политичким средствима, убедљиво победивши на председничким изборима 1998. капитализовањем раширеног незадовољства економским и политичким условима у земљи (Salas 2015, 125–135). Чавистичка ера у Венецуели – преименованој у Боливарску Републику – је почела, одликујући се радикалним променама њеног друштвеног, економског и политичког система, као и фундаментално измењеним односима с Вашингтоном.

Како и зашто су САД дозволиле Венецуели да се преко ноћи претвори од једног од њихових најлојалнијих и највреднијих регионалних партнера у највећег регионалног изазивача? Прво, упркос блиским везама, Венецуела и САД су се значајно разликовале у својим унутрашњим структурама и спољнополитичким приоритетима. Вашингтон није на време

препознао потенцијал за дубоку друштвено-политичку промену у Венецуели, једном када су опадајући приходи од нафте учинили друштвене неједнакости неодрживим. Уз то, крај Хладног рата је подстакао одређени ниво спокоја у америчкој спољној политици према западној хемисфери (Ciccarilo 2016, 25–28). Венецуела се показала посебно подобном за раст новог левичарског политичког пројекта стицајем неколико чинилаца: елемента изненађења произашлог из погрешне америчке претпоставке наставка венецуеланске лојалности; раширене носталгије Венецуеланаца за релативним просперитетом из 1970-их; постојања демократског система који је дозволио политичку мобилизацију без систематске репресије крајње левице; и снаге и друштвеног престижа војске као институције (Salas 2015, 9; Corrales and Romero 2013, 124).

У свом напору да радикално трансформише Венецуелу, Чавез се ослонио на исти погрешни модел попут својих претходника – претерано трошење нафтних прихода, уместо признања да зависност од нафте представља проблем пре него решење. Међутим, имао је среће – за време његове владавине, глобалне цене нафте опет су драматично скочиле, са десет долара за барел 1998. на 133 долара 2008 (Mijares 2015, 77). Као резултат, чавизам је заиста испоручио опипљиве друштвене исходе, пре свега кроз експанзивне социјалне програме које су циљале најсиромашније сегменте, као и кроз аграрну реформу. Сиромаштво је опало са 49% на 25%, док је екстремно сиромаштво пало са 21% на 7% (Kovalik 2019, 58–62; Salas 2015, 192–200; Gallegos 2016, 93). У исто време, међутим, упркос усвајању једног од најнапреднијих устава 1999. – који је проширио права жена и урођеничког становништва и увео нове институције партиципативне демократије – политички систем се у пракси кретао ка растућој аутократији. Кочнице и равнотеже су биле постепено еродирани, војска је увучена у службу владајућој партији, а Врховни суд напуњен лојалистима (Salas 2015, 136–139, 167–168; Corrales and Romero 2013, 132–134). Нафтна компанија у државном власништву (*Petroleos de Venezuela, S.A. – PDVSA*), уз већину економије, је уједно стављена под контролу партијског кадра, што је допринело опадајућој ефикасности и утабало пут каснијој економској катастрофи (Naím and Toro 2018, 130; Corrales and Romero 2013, 79, 135–137; Gallegos 2016, 39–40, 94–99, 153).

Од посебног значаја овде је Чавезова употреба прихода од нафте да би одржао не само активну, већ хиперактивну спољну политику, вођену трима кључним циљевима који су фундаментално били у супротности с америчким интересима: потврђивање венецуеланског суверенитета и међународног статуса; промовисање социјалистичке идеологије преко венецуеланских граница како би се преобликовала идеолошка оријентација држава региона; подстицање латиноамеричке интеграције као средство редуковања зависности од америчке хегемоније и обезбеђење аутономнијег положаја у оквиру настајућег мултиполарног светског поретка (Romero and Mijares 2016, 182; Mijares 2017, 209–210; Corrales and Romero 2013, 174–175). Иако је ова политика такође укључивала култивисање веза с главним америчким глобалним ривалима (Русијом, Кином, „отпадничким” државама попут Ирана), њен примарни вектор био је регионални. Чавез је учинио екстензивну употребу прихода од нафте инструментом онога што ће бити названо „дипломатијом социјалне моћи”, усмеравајући финансијску и дипломатску подршку идеолошки сличним владама и покретима широм Латинске Америке. Куба је била примарни корисник, добијајући субвенционисано венецуеланско гориво у замену за њену квалификовану војну, обавештајну, образовну и посебно здравствену радну снагу (Corrales and Romero 2013, 17, 26–27, 34–36, 171). Венецуеланска подршка била је круцијална у настанку „ружичасте плиме” – таласу долазака на власт у многим земљама региона левичарских политичких лидера и покрета, критичних према америчкој хегемонији. Међу њима су били Данијел Ортега (*Daniel Ortega*) у Никарагви, Ево Моралес (*Evo Morales*) у Боливији, Рафаел Кореа (*Rafael Correa*) у Еквадору и Фернандо Луго (*Fernando Lugo*) у Парагвају. Каракас је такође пружио подршку Мануелу Зелаји у Хондурасу, Кишнеровима у Аргентини, Лули да Силви и Дилми Русеф у Бразилу, између осталих лидера који су прекрили Латинску Америку у раном 21. веку (Corrales and Romero 2013, 24–25; Salas 2015, 144). Истовремено, Венецуела је промовисала неколико алтернативних оквира регионалне интеграције, укључујући Боливарски савез за људе наше Америке – АЛБА (*Bolivarian alliance for the people of our America – ALBA*), *Petrocaribe* (економска компонента АЛБА), Унију јужноамеричких нација (*Union of South American nations*

– *UNASUR*) и Заједница латиноамеричких и карибских нација (*Community of Latin American and Caribbean states – CELAC*) (Romero and Mijares 2016, 180; Mijares 2015, 78–79; Corrales and Romero 2013, 24, 27; Kovalik 2019, 55–56; Salas 2015, 145–146, 151).

Иако се САД није свиђало да виде радикалног социјалисту и антиамеричког лидера у свом „дворишту“, у почетку су га углавном игнорисале, док се Чавез није показао као највећи постхладноратовски латиноамерички изазов (Corrales and Romero 2013, 40–46). Знаци асертивнијег америчког приступа појавили су се већ 2002, кад је Вашингтон подржао протесте конзервативне опозиције против Чавезове реформе нафте и пољопривредних закона. Ово је кулминирало прећутном подршком неуспелог покушаја пуча, кад су сегменти војске накратко ухапсили Чавеза и задржали га на острву Орчила, само да би се САД повукле чим су га лојалисти ослободили и вратили на власт (Salas 2015, 154–157; Kovalik 2019, 121–122; Mijares 2017, 210; Corrales and Romero 2013, 48–50). Касније те године, Венецуела се суочила с обновљеном дестабилизацијом у облику генералног штрајка *PDVSA* који су подржале САД, али и ово је пропало због нивоа лојалности нафтних радника режиму и помоћи у нафти Чавезу од стране бразилског председника да Силве. Коначно, неуспех опозиције да опозове Чавеза на референдуму 2004. је додатно консолидовао његову моћ (Salas 2015, 158–162). Након што је Чавез одбио прву серију домаћих напада, САД су се пребациле на стратегију спољног обуздавања, јачајући сопствене оквире регионалне интеграције, подржавајући уклањање неких од Чавезових регионалних савезника с власти (као у Хаитију и Хондурасу), и наметање санкција Каракасу због војне сарадње с америчким ривалима и „отпадничким државама” попут Ирана, али такође и због одбијања Венецуеле да сарађује с Вашингтоном у његовом рату против трговине дрогом (Corrales and Romero 2013, 21–24, 29–31, 52–53, 166; Salas 2015, 143; Kovalik 2019, 132–142).

Ипак, сукоб никада није измакао контроли. Напротив, Вашингтон је почев од 2007. усвојио префињенију политику описану као „говори тихо, сакционирај меко”, коју је развио заменик државног секретара Томас Шенон. Ова стратегија укључила је игнорисање Чавезове реторике, умањивање венецуеланске претње, примену умеренијих санкција и фокусирање на области у којима две државе могу да сарађују

(Corrales and Romero 2013, 56–57, 92–98). За време прве администрације Барака Обаме, тензије између САД и Венецуеле углавном су биле обуздане. Ово се може објаснити истим чиниоцем који је претходно подупирао и сарадњу и сукоб у њиховим односима – нафтом. Нафтна међузависност САД и Венецуеле преживела је читаву Чавезову владавину. Ни релативно успешни венецуелански напори да диверсификује извоз нафте (пре свега ка Кини), ни ослањање Вашингтона на блискоисточно снабдевање, нису могли да победе географску блискост двеју земаља, уз јединствену технологију коју је компанија *CITGO* у власништву *PDVSA* поседовала за прераду нарочито густе венецуеланске нафте (Romero and Mijares 2016, 182–183; Mijares 2015, 78; Corrales and Romero 2013, 66–72). Дакле, нафтна међузависност показала се као стабилизирајућа кочница америчко-венецуеланских односа. Међутим, Чавезова смрт од рака 2013. након што је сам изабрао министра спољних послова, Николаса Мадуре, за свог наследника ускоро удружена са серијом неповољних међународних дешавања, измениће путању овог односа и ставити тачку на ову несигурну коегзистенцију.

ПРЕДСЕДНИЧКА КРИЗА 2019. И ЊЕНЕ ПОСЛЕДИЦЕ

Мање од годину дана након Чавезове смрти избила је украјинска криза, доведши до оштрог пада глобалних цена нафте и започевши једну од најгорих економских криза у историји Венецуеле. БДП (Бруто домаћи производ) земље је ускоро преполовљен, а сиромаштво је порасло до нивоа који је превазишао онај из времена када је Чавез први пут дошао на власт. Ова дешавања су праћена рекордном инфлацијом, недостацима основних потрошачких добара и потешкоћама у функционисању здравственог система и електричне мреже (Naím and Toro 2018, 134–135; Gallegos 2016, 47, 51–52, 99). Мадуро, један од највећих идеолошких чврсторукаша у Чавезовој администрацији често приказиван као „кубански човек”, потврђен је за председника на изборима које је добио врло тесно – са само 1,5 процентних поена више од Енрикеа Каприљеса (*Henrique Capriles*) (Salas 2015, 207–210). Без Чавезове харизме, он ће се ускоро суочити с проблемом ауторитета, пре свега у односу на војне кругове, које је настојао

да разреши њиховим пуњењем кадровима послатим од стране кубанске тајне службе (Mijares 2015, 80; Naím and Toro 2018, 127). У годинама које су следиле, централизација власти и ауторитарне тенденције у Венецуели су додатно интензивирани. Први насилни протести опозиције против режима избили су већ након Мадуровог избора и обновили се 2014, резултиравши десетинама жртава и хапшењем неколико истакнутих опозиционих лидера, укључујући Леополда Лопеза (*Leopoldo López*), Марије Корине Мањадо (*María Corina Machado*) и Антонија Ледезме (*Antonio Ledezma*) (Kovalik 2019, 78; Salas 2015, 213–214; Briceño-Ruiz 2019, 185). Године 2015. опозиција осваја двотрећинску већину на изборима за Националну скупштину. Мадуро одговара потпуном маргинализацијом овог тела путем серије неуставних мера, изазивајући обновљене протесте који изнова резултирају жртвама (Briceño-Ruiz 2019, 186; Antonopoulos and Cottle 2018, 50–52, 61). У напору да обузда немире, Мадуро је иницирао преговоре с опозицијом у Доминиканској Републици. Након њиховог неуспеха, заказао је превремене председничке изборе за 2018, на којима је убедљиво победио (68%) услед широког опозиционог бојкота. Легитимитет ових избора је накнадно одбачен од стране око педесет држава (Antonopoulos and Cottle 2018, 63–64; Briceño-Ruiz 2019, 186–187).

Како се економска криза продубљивала, праћена масовном избегличком кризом (око три милиона људи је напустило Венецуелу), уследио је нови талас нови талас репресије режима – нарочито након напада дроном на Мадурa у августу. Истовремено, протести великог обима су се интензивирали (Pantoulas and McCoy 2019, 397–402). Опозиција је напослетку консолидовала у јануару 2019, када је млади адвокат Хуан Гваидо (*Juan Guaidó*) изабран за председника Националне скупштине и након тога прогласио себе привременим председником, позвавши се на венецуелански устав (Pantoulas and McCoy 2019, 404; Briceño-Ruiz 2019, 180). Упркос опадајућој унутрашњој популарности, Мадуро је успео да преживи на власти након неколико месеци председничке кризе и неуспелог покушаја пуча у априлу 2019, пре свега с обзиром на лојалност већине војске инфилтриране Кубанцима, те помоћ прочавистичких нерегуларних оружаних групација, познатих као „колективоси” (Briceño-Ruiz 2019, 188). Али не пре него што је криза добила изражену међународну димензију. Као додатак катастрофалној економској и политичкој ситуацији у земљи,

регионално окружење је постајало све неповољније за Мадуров наставак Чавезове хиперактивне спољне политике. У току 2010-их, „ружичаста плима” је смењена повратком десничарских и провашингтонских влада широм Латинске Америке, укључујући и неке бивше савезнике Венецуеле, попут Боливије и Еквадора, као и регионалне силе попут Бразила и Аргентине (Kovalik 2019, 146–150). Ове промене унутрашњим и међународних околности отвориле су простор за обнављање асертивнијег америчког приступа Венецуели.

Ова промена се одвијала постепено, у току другог Обаминог мандата и, одлучујуће, у току првог мандата Доналда Трампа. На иницијативу „јастребова” у Сенату, пре свих Марка Рубија (*Marco Rubio*), Обамина администрација је 2014. увела санкције појединцима из венецуеланског естаблишмента, проширивши их 2015. након што је прогласила Венецуелу „необичном и изванредном претњом националној безбедности и спољној политици Сједињених Држава” (Kovalik 2019, 154). Трампова администрација не само да је наставила, већ је и интензивирала ову политику. Убрзо након преузимања дужности, Трамп се сreo с Лилијан Тинтори (*Lilian Tintori*), супругом заточеног опозиционог лидера, Леополда Лопеза (*Leopoldo López*). У августу 2017. он је проширио санкције, укључујући ограничење приступа америчком финансијском тржишту за венецуеланску владу и PDVSA (Camilleri 2018, 189–192). Истог месеца, дванаест латиноамеричких држава основало је анти-венецуеланску Лима групу (*Lima group*), док су Трамп и његов државни секретар, Рекс Тилерсон (*Rex Tillerson*), по први пут јавно отворили могућност војне интервенције (Pantoulas and McCoy 2019, 402; Camilleri 2018, 194–195). У току 2018, нарочито након одбијања да признају Мадуров избор, САД су наставиле с притиском против Каракаса. Напокон, почетком 2019, након што су Трамп и његов потпредседник Мајк Пенс (*Mike Pence*) сигнализирани подршку Гваиду, Вашингтон је предузео корак без преседана, наметнувши санкције PDVSA и спровевши нафтни ембарго против Венецуеле (Kovalik 2019, 159–160).

Међутим, ова ескалација напослетку ће се показати као још један случај опортунизма у политици САД против Венецуеле. Упркос поновљеним претњама војном интервенцијом, Трампова администрација се суздржала од преласка те границе и одлучила да дозволи Мадуру да преживи кризу. Неколико чинилаца могу

да објасне ово уздржавање. Прво, криза је разоткрила слабост Мадуровог режима, наводећи многе посматраче да поверују да је његов пад неизбежан чак и без директне војне акције. Дипломатска изолација – Гваидо је признат као легитимни председник Венецуеле од стране преко 50 држава, укључујући и многе латиноамеричке – и економске (пре свега нафтне) санкције, сматране су потенцијално довољним да у следећој кризи доведу до смене режима. Или, како је државни секретар Мајк Помпео (*Mike Pompeo*) изјавио: „Нема хране. Нема лекова. Сада нема ни струје. На реду је – нема Мадуре” (Kovalik 2019, 94, 164). Друго, улога ванхемисферних великих сила, пре свих Русије, вероватно је допринела америчкој опрезности. Москва је постала највећи снабдевач Венецуеле оружјем, што ће временом послужити као основ проширене војне сарадње двеју земаља, укључујући бројне посете руских војних авиона и бродова Венецуели, као и заједничке војне вежбе (Romero and Mijares 2016, 184; Corrales and Romero 2013, 32–33). Можемо само да нагађамо јесу ли посебно учестала слетања руских авиона у Венецуелу у току врхунца кризе одвратила Трампа од интервенције. Коначно, размимоилажења у оквиру америчког безбедносног естаблишмента, уз отпор кључних латиноамеричких партнера Вашингтона – пре свега након што су се виши званичници Трампове администрације позвали на Монроову доктрину као једно од оправдања за потенцијалну интервенцију – можда су додатно ограничили спољнополитичке опције (Kovalik 2019, 33). Узети заједно, ови чиниоци (посебно трећи) сугеришу да је приступ Трампове администрације Венецуели у првом мандату претежно остао у оквиру граница опортунизма (Трапара 2021a, 95–97; Трапара 2021b, 158–160). Уследиће нови круг чекања на повољнији исход у Венецуели – без прибегавања одлучнијим мерама – пре него Вашингтон дефинитивно пригрли фундаменталнију промену стратегије.

ОД БАЈДЕНА ДО ТРАМПА 2.0: ПУТ КА (НЕ)ОЧЕКИВАНОМ ИСХОДУ

Након преузимања дужности 2021, администрација Џозефа Бајдена вративши се великој стратегији либералне хегемоније, иако с нотом тактичког прагматизма (Трапара 2021c, 124–125) још једном је деприоритизовала венецуеланско питање у спољној

политици САД. Венецуеланска председничка криза формално се окончала у јануару 2023, када је истекао Гваидов мандат председника Националне скупштине, самим тим и његово привремено председништво. Супротно Трамповом јастребовском приступу, Бајденова администрација је полагала наде у венецуеланске председничке изборе охрабривши опозицију да се уједини и тежи мирној транзицији власти. Након обновљеног дијалога на Барбадосу, који је произвео споразум опозиције и Мадурове владе у погледу изборних услова, Вашингтон је одабрао да привремено олабави санкције венецуеланском нафтном сектору (Bryngel 2024, 54–55). Међутим, ова промена америчке политике није успела да произведе значајнију промену у Венецуели. Режим се није придржавао одредаба споразума. Иако је Марија Корина Мањадо победила на опозиционим примарним изборима, било јој је забрањено да учествује. Ипак, њена замена на месту кандидата уједињене опозиције, Едмундо Гонзалес Урутија (*Edmundo González Urrutia*), с обзиром на штампане изводе са велике већине бирачких места која је објавила опозиција, остварио је убедљиву победу наводно око две трећине гласова. Овакав исход навео је режим да предузме корак без преседана, наредивши централној изборној комисији да просто фалсификује изборе. Пре 2024, избори у чавистичком режиму нису били ни слободни, ни поштени, с обзиром на неравноправан терен између владе и опозиције, али никада нису били ни директно покрадени. Мадуро се одлучио да задржи транспарентан и технолошки врло напредан систем бројања гласова, који је учинио крађу на самим бирачким местима врло тешком. Логика иза овакве одлуке била је: ако победим, моћи ћу да оповргнем оптужбе опозиције о крађи; ако изгубим, војска ће бити уз мене у гушењу протеста након постизборног фалсификовања резултата. Након избора 2024, овај други сценарио се ефективно испунио (Corrales and Kronick 2025). Мадуро је можда претпоставио да ће се САД још једном уздржати од одлучније акције, али ће му још једна промена у Белој кући придати отрежњујуће изненађење.

Чим се вратио на дужност, Трамп је обновио непријатељски став према режиму у Каракасу, али овај пут као део шире стратегије поновног потврђивања америчке хегемоније на западној хемисфери. Појачан значај Венецуеле у америчкој спољној политици сигнализирани је у раној фази, постављањем

Марка Рубија, дугогодишњег критичара чавизма и снажног подржаваоца венецуеланске опозиције, на положаје државног секретара и саветника за националну безбедност. Примарно оправдање у Трамповом другом мандату за појачани притисак на Каракас померило се ка наводном изостанку његове сарадње у сузбијању трговине дрогом. Мадуро је означен као шеф нарко картела, а Вашингтон је одобрио ударе на венецуеланска пловила у Карипском мору за које се сумњало да превозе дрогу на америчко тло. Крајем 2025, ове мере су удружене с видљивим америчким јачањем војних капацитета у Карибима. Док су многи посматрачи очекивали пуну војну интервенцију с циљем промене режима, Трамп је јавно негирао такве намере и чак се упустио у директну телефонску комуникацију с Мадуром (Messari 2025). Судбоносни трећи јануар је открио Трампов дизајн. Пре него да спроведе скупу и потенцијално дестабилизујућу пуну војну интервенцију, САД су се одлучиле за циљану операцију усмерену на уклањање лидера, уз остављање шире структуре режима нетакнутом. Изведена на годишњицу хватања Норијеге, операција је имала јасну симболичку тежину. Послала је јасну поруку не само Венецуели, већ и ширем међународном окружењу: Сједињене Државе под Трамповим руководством сматрају западну хемисферу својом сфером утицаја и спремне су да у оквиру ње одлучно наметну свој ауторитет.

ЗАКЉУЧАК: КРАЉА ВИШЕ НЕМА, АЛИ КРАЉЕВСТВО ЖИВИ У ЦАРЕВОМ ДОМЕНУ

Иако је Трамп спроводио јастребовску политику према Венецуели и у току свог првог председничког мандата, он се напослетку уздржао од војне интервенције. Мада изводљива објашњења за ово уздржавање постоје, попут опстајања нафтне међузависности између двеју држава и мистериозне улоге руских авиона, она могу да се подведу под шири аргумент: у оној фази, Трамп још увек није био артикулисао кохерентну велику стратегију која би уздигла западну хемисферу као врховни приоритет, нити формално прокламовао Трампов додатак Монроовој доктрини, чиме би оправдао асертивнији став према Венецуели (Трапара 2017). Једном када је таква стратегија формулисана, исход је био потез који је симболично реafirмисао хегемонију САД у

Латинској Америци оставивши чавистички режим формално на месту, барем засад. Ако би режим престао да сарађује, председник САД је већ приказао и вољу и способност да одлучно делује. Уз то, Трампово сигнализирање спремности да преузме одговорност за управљање венецуеланским нафтним сектором путем америчких компанија означава значајан отклон од раније невољности да се таква мера предузме (Bahar, Piccone, and Trinkunas 2018, 8).

У том контексту, требало би размотрити је ли Трамп, свега два месеца након конфронтације с Мадуром, одступио од своје новоартикулисане велике стратегије тиме што је напао Иран. Иако је та интервенција (која још увек траје у тренутку писања) другачија од венецуеланске у већини аспеката, издваја се једна упадљива сличност – циљано уклањање врховног лидера. У овом случају, америчке снаге доказале су исту вештину као у операцији у Каракасу, елиминацијом иранског Врховног лидера Алија Хамнеија (*Ali Khamenei*) у року од неколико сати (овога пута убиством). Интервенција против Ирана се делимично може помирити с Трамповом укупном стратегијом, јер је правдана као одговор на директну претњу интересима САД, а такође се може тумачити и као напор усмерен на спречавање ривалских сила, било самог Ирана, било Русије и Кине као његових главних партнера међу великим силама, да доминирају Блиским истоком. Међутим, она делимично представља и изузетак од стратегије. Иран и његов регионални утицај већ су били ослабљени у претходним годинама, између осталог и ранијим нападима на његову нуклеарну инфраструктуру. Уз то, интервенција је већ изложила ризику гасне и нафтне руте које Трамп тврди да жели да заштити, док би могућа ескалација и претња колапсом Ирана након промене режима могла да закључа САД у нови „вечни рат” за изградњу нације, какав би он желео да избегне. Објашњења за ово одступање се можда могу потражити у дугорочном анимозитету САД према иранском режиму (још од талачке кризе 1979–1980) и утицају израелског лобија. Шири закључак, дакле, јесте да Трампов покушај да револуционише спољну политику САД не представља линеаран процес. Док његов приступ западној хемисфери показује висок ниво конзистентности, политике у другим регионима, пре свега на Блиском истоку, настављају да одсликавају сложенију међуигру промене и континуитета.

РЕФЕРЕНЦЕ

- Antonopoulos, Paul, and Drew Cottle. 2018. "Venezuela's 2017 Crisis: A Failed Bolivarian Experiment or a Legitimate Claim of US Imperialism?" *Critique* 46 (1): 49–64. DOI: 10.1080/03017605.2017.1412621.
- Associated Press. 2026. "Read the complete transcript of Trump's 2026 State of the Union." *Associated Press*. February 25, 2026. <https://apnews.com/article/donald-trump-transcript-state-of-union-2026-c13e2a07df999b464b733f4a6e84dbd4>.
- Bahar, Dany, Ted Piccone, and Harold Trinkunas. 2018. "Venezuela: A Path Out of Misery." *Brookings*. October 2018. <https://www.brookings.edu/research/venezuela-a-path-out-of-misery/>.
- Briceño-Ruiz, José. 2019. "The Crisis in Venezuela: A New Chapter, or the Final Chapter?" *Latin American Policy* 10 (1): 180–189. DOI: 10.1111/lamp.12165.
- Bryngel, Eskil. 2024. "A contemporary case study of U.S. – Venezuela relations." Master's thesis. Växjö: Linnaeus University.
- Camilleri, Michael J. 2018. "Evolution or Revolution? U.S. Policy on Venezuela from Obama to Trump." In *Venezuela: la multidimensionalidad de una crisis hemisférica*, eds. Thomas Legler, Andrei Serbin Pont, and Ornella Garelli-Rios, 189–205. Buenos Aires: Coordinadora Regional de Investigaciones Económicas y Sociales – CRIES.
- Ciccarilo, Simon Gaetano. 2016. "The Russia-Latin America Nexus: Realism in the 21st Century." *Review of International Studies* 25–45.
- Corrales, Javier, and Carlos Romero. 2013. *U.S.-Venezuela Relations since the 1990s: Coping with Midlevel Security Threats*. New York: Routledge. DOI: 10.4324/9780203800515.
- Corrales, Javier, and Dorothy Kronick. 2025. "How Maduro Stole Venezuela's Vote." *Journal of Democracy* 36 (1): 36–49. DOI: 10.1353/jod.2025.a947882.
- Gallegos, Raúl. 2016. *Crude Nation: How Oil Riches Ruined Venezuela*. Lincoln: Potomac Books, an imprint of the University of Nebraska Press.
- Kovalik, Dan. 2019. *The Plot to Overthrow Venezuela: How the US Is Orchestrating a Coup for Oil*. New York: Hot Books.
- Mearsheimer, John J. 2001. *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W. W. Norton & Company.

- Mearsheimer, John J. 2018. *The Great Delusion: Liberal Dreams and International Realities*. New Haven and London: Yale University Press.
- Messari, Nizar. 2025. "The United States and Venezuela: Beyond the Bilateral Dimension." *Policy Center for the New South*. December 19, 2025. <https://www.policycenter.ma/publications/united-states-and-venezuela-beyond-bilateral-dimension>.
- Mijares, Víctor M. 2015. "Venezuela's Post-Chavez Foreign Policy: Is There a Maduro Doctrine?" *America's Quarterly* 74–81.
- Mijares, Víctor M. 2017. "Soft Balancing the Titans: Venezuelan Foreign-Policy Strategy Toward the United States, China, and Russia." *Latin American Policy* 8 (2): 201–231. DOI: 10.1111/lamp.12128.
- Morgenthau, Hans J. 1952. "What Is the National Interest of the United States?" *Annals of the American Academy of Political and Social Science* 282 (1): 1–7. DOI: 10.1177/000271625228200102.
- Naím, Moisés, and Francisko Toro. 2018. "Venezuela's Suicide." *Foreign Affairs* 97 (6): 126–138.
- Pantoulas, Dimitris, and Jennifer McCoy. 2019. "Venezuela: An Unstable Equilibrium." *Revista de Ciencia Política* 39 (2): 391–408. DOI: 10.4067/S0718-090X2019000200391.
- Posen, Barry R. 2014. *Restraint: A New Foundation for U.S. Grand Strategy*. Ithaca, NY: Cornell University Press.
- Proroković, Dušan. 2026. "Russian-American Relations in Donald Trump's Second Term: Between Desires and Reality." *Politika nacionalne bezbednosti* 31 (1): 29–59. DOI: 10.5937/pnb31-64326.
- Reuters. 2026. "Trump says U.S. will run Venezuela after U.S. captures Maduro." *Reuters*. January 4, 2026. <https://www.reuters.com/world/americas/loud-noises-heard-venezuela-capital-southern-area-without-electricity-2026-01-03/>.
- Romero, Carlos A., and Víctor M. Mijares. 2016. "From Chavez to Maduro: Continuity and Change in Venezuelan Foreign Policy." *Contexto Internacional* 38 (1): 165–201. DOI: 10.1590/S0102-8529.2016380100005.
- Salas, Miguel Tinker. 2015. *Venezuela: What Everyone Needs to Know*. New York: Oxford University Press.
- The White House, National Security Strategy of the United States of America, November 2025, <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/12/2025-National-Security-Strategy.pdf>, Last accessed April 8, 2026.

- Trapara, Vladimir. 2017. "Does Trump Have a Grand Strategy?" *Review of International Affairs* 68 (1168): 56–70.
- Trapara, Vladimir. 2021a. „Problem Venezuele u spoljnoj politici Sjedinjenih Država.” *Politička misao* 58 (1): 78–102. DOI: 10.20901/pm.58.1.04.
- Trapara, Vladimir. 2021b. „Predsednička kriza u Venecueli: uzroci, akteri i perspektive.” *Srpska politička misao* 71 (1): 145–167. DOI: 10.22182/spm.7112021.7.
- Trapara, Vladimir. 2021c. "Biden's Approach towards Russia: A 'Reset Light'?" *The Policy of National Security* 21 (2): 115–137. DOI: 10.22182/pnb.2122021.6.
- Walt, Stephen M. 2018. *The Hell of Good Intentions: America's Foreign Policy Elite and the Decline of U.S. Primacy*. New York and London: W.W. Norton and Company.

Vladimir Trapara*

*Institute of International Politics and Economics,
Belgrade, Republic of Serbia*

REVOLUTIONIZING U.S. FOREIGN POLICY: THE CASE OF TRUMP'S APPROACH TOWARD VENEZUELA**

Resume

A limited U.S. military operation against Venezuela in January 2026, which resulted in the arrest of Venezuelan President Nicolás Maduro, sparked considerable debate among observers regarding the factors that led the second administration of Donald Trump to cross the threshold into direct military confrontation with the Chavista regime in Caracas. This paper argues that the decision was neither accidental nor opportunistic, but rather formed part of a broader grand strategy that prioritises the Western Hemisphere as the primary region of U.S. interest – one in which Washington seeks to reassert its hegemony. This approach contrasts with the policies of previous administrations, which emphasised the pursuit of global hegemony while largely taking U.S. dominance in the Western Hemisphere for granted, thereby tolerating some dissent among regional actors. In the case of Venezuela, oil interdependence had long acted as a constraint on escalation. It was established at a time when the U.S. and Venezuela were close partners, and Caracas led an active regional foreign policy that mostly aligned with Washington's interests. Since Hugo Chavez came to power in 1998, Venezuela has turned its active foreign policy, financed by oil revenues, into a hyperactive one, this time against U.S. interests. Nevertheless, Washington approached the Chavista regime mostly opportunistically, avoiding more radical measures, except when the Chavista regime appeared particularly vulnerable. Such a

* E-mail address: vtrapara@diplomacy.bg.ac.rs; ORCID: 0000-0001-9975-6446.

** The paper presents findings of a study developed as a part of the research project "Serbia and challenges in International Relations in 2026", financed by the Ministry of Science, Technological Development and Innovation of the Republic of Serbia and conducted by the Institute of International Politics and Economics, Belgrade, during the year 2026.

case previously occurred during the 2019 presidential crisis, when the first Trump administration temporarily cut oil ties with the regime of Chavez's successor, Nicolas Maduro, and recognised his rival, Juan Guaido, as a legitimate president, but still refrained from military intervention. The Biden administration returned to the old policy and eased sanctions against Venezuela, with an unfulfilled expectation that Maduro could have been replaced in elections. While in his first term, Trump did not have a coherent grand strategy, in his second term, this would be the case, so that he would articulate its basic elements – reassertion of hegemony in the Western Hemisphere, and a more restrained foreign policy in Europe, Indo-Pacific, and the Middle East – in his National Security Strategy. This Strategy has thus placed the recent intervention within a more coherent regional policy framework. The paper concludes that Trump's approach toward Venezuela shows that the most visible and consistent outcomes of his broader attempt to revolutionise U.S. foreign policy are to be found in the Western Hemisphere (unlike, for example, the Middle East, as demonstrated in the case of Iran).

Keywords: The United States, Donald Trump, Venezuela, Nicolás Maduro, Western Hemisphere, grand strategy.

* Овај рад је примљен 9. априла 2026. године, а прихваћен за штампу на састанку Редакције 12. маја 2026. године.